

Izjava slovenskih duhovnikov

Slovenski duhovniki v Ameriki z veliko srčno bolešjo sočustvujejo s svojim narodom doma, o katerega strašnem trpljenju in nesreči prihajajo vedno strašnejša in vedno bolj boleča poročila. Zelo jih teži to narodovo veliko trpljenje. Iskreno želijo, kako temu narodu čim hitreje in čim uspešneje pomagati, so se sešli slovenski duhovniki clevelandске škofije na poseben posvetovanje v župnišču sv. Vida 25. septembra in sklopuje prenehalo ker tako zelo škoduje trpečemu narodu in škoduje tudi časti ameriških Slovencev.

Posvetovali so se, kako bi se dosegla čim enostopnejša pomoč vseh ameriških Slovencev da vsi prisrčno in na pomoč trpečemu narodu in mu pomagamo.

Posvetovali so se, kako bi se dalo nabrati čim večjih vsot, ker je potreba ogromna. Ničesar bolj ne žele, kakor bratske pomoči in edinosti med nami vsaj v tej tako veliki zgodovinski uri Kalvarije našega naroda.

Slovenski duhovniki pa tudi dobro vedo, kako vsa ta nesreča in trpljenje naroda doma prav enako boli vsakega ameriškega Slovence v dno duše in kako vsi enako žele hitro in uspešno pomagati. Zato so tozadevno sklenili važne in dalekosežne sklepe in jih izjavili, ki naj te sklepe skuša izvesti tako, da bodo v pomoč narodu doma, nam, ameriškim Slovincem pa čast. Zavedati se moramo namreč vsi, da je to velika zgodovinska ura, katero vsi skupaj s svojim narodom preživljamo.

Vse drugo glede nadaljne akcije bo objavljeno ob svojem času.

Jugoslaviji teče kri v potokih

Se toči po Jugoslaviji

Washington, D. C., 25. sept. — Ameriška in evropska javnost je pod velikim vtiskom vsega, kar se dogaja v jugoslovanskih kraljevini, srbski in slovenski sovražnik Srbov, ki so v Slovenec poiskusa slediti ne samo, da bi razdvojil Jugoslavijo, ampak tudi, da bi ves naš nagemu mestu, so nemški oddelki z radiom javili, da so napadeni in proslili za pomoč.

Po vestih, ki prihajajo v Budimpešti v času najhujših borb z uporniki, so prileteli nemški bombniki in napadli v nizkih poletih upornike in jih prisilili, da so se umaknili v kritja.

Petdeset oseb ustrlejenih v zvezi z zagrebško eksplozijo

Vlada "Neodvisne Hrvatske," ki jo nadzirajo nemške oblasti, je izvršila smrtno obsodbo nad petdesetorico "komunistov in židov," proglasivši jih za "intelektualne zasnovalce" nedavne eksplozije dveh peklenjskih strojev v zagrebški telefonski postaji, ko je bil ubit nemški major, dvanaest nemških vojakov in nekoliko Hrvatov. Smrtno obsodbo so izvršili pretekli petek.

V Tuzli so obsodili na smrt pet "komunistov." Pred nekaj tedni je prišlo poročilo, da so v Zagrebu ustrelili 125 oseb označenih za "komuniste in žide."

Srbski četniki ubili sto štiri vojake

Srbski četniki, ki so odbili zahtevo srbske vlade pod nemškim nadzorstvom, naj pridejo iz svojih skrivališč, češ, naj izidejo svojevoljno, ali pa jih bodo z bombami izgnali, so ubili osem in devetdeset najemniških vojakov in šest četnikov.

Istočasno javljajo, da sta dva člana Paveličevih vstaških napadalnih oddelkov bila postavljena pred hitri sod zaradi "nasilnega ropanja in ubijanja Srbov." Nedvomno je, da taka poročila pošilja v svet Paveličeva propaganda z namenom, da bi nasula pesek v oči vsem, ki jasno vidijo način postopanja Paveličeve vlade s Srbi.

Čete zasedbene oblasti v Srbiji so se pet ur borile s "komunisti" v bližini Naticalina. Na (dalje na 3 strani)

Italija je ustavila vso prodajo oblačil

Rim, 29. sept. — Italijanska

vlada je prepovedala vsako prodajo oblačil, klobukov, čevljev, sploh vsako trgovino v tekstilnih izdelkih. Ta odredba je v namenu, da se bo te predmete dajalo na karte ali kupone. Odredba stopi v veljavo s torkom 30. septembra. Tovarne in trgovine morajo vzeti inventar zaloga in jih predložiti vladi. Odslej ne bo mogel nihče več dobiti obleko drugače kot na kupone, torej bo dobil vsak le toliko obleke, kolikor jo bo neobhodno potreboval čez leto.

V sredo 1. oktobra pa stopi v veljavo po vsej Italiji odredba, glasom katere se bo dajalo ves živček samo na karte. Pred prodajalnami so stale danes dolge vrste ljudi, ki so kupovali živila, da se založe ž njimi, predno stopijo krušne karte v veljavo.

Lep zaključek kampanje

Poln avditorij SND na St. Clair Ave. je sinoči prisostvoval zaključku demokratske kampanje. Značilno na tem shodu je bilo to, da ni bilo nobenih napadov od strani govornikov. Ker je bil to demokratski shod, so vsi, naravno, priporočali Franka Laucheta v izvolitev. Glavni govornik je bil kandidat Lausche, ki je bil videti dobro razpoložen in pa poln zaupanja v zmago.

Nov grob v domovini

Mrs. Mary Panchur iz 829 E. E. 143. St. je prejela iz stare domovine žalostno vest, da ji je 30. junija umrl na Klanec pri Kranju svak Josip Zupan, po domače Ukov Jože iz Senčurja. Zapuščica soproga Angela, ki je občinska babica, dva sina in dve hčeri. Pokopan je bil v Kranju ob veliki udeležbi občinstva, toda brez duhovnika, ker istih ni več v zasedeni Gorenjski. Naj počiva mirno v rodni grudi.

Romanje v Frank, O.

Člani in članice društev sv. Antona Padovanskega in sv. Neže, C. K. of O., so vabljeni, da se udeležijo v nedeljo, 5. oktobra romanje v Frank, O. Za podrobnosti pokličite Jennie Yelitz, 1267 E. 169. St., telefon KENmore 3820-J do četrtega zvečer.

Denar v Italijo

Mr. August Kollander, 6419 St. Clair Ave. naznanja, da zdaj lahko pošlje denar v kralje, ki so zasedeni po Italiji. To daje vse denarne pošiljke lahko biti poslano po kablu in izplačajo se v lirah.

3. obletnica

Jutri ob 7:15 bo darovana sv. maša v cerkvi sv. Križa na Lake Shore Blvd. in 200. St. za pokojno Mary Kuhar v spomin tretje obletnice njene smrti. Sorodniki in prijatelji so vabljeni.

Zadušnica

V sredo ob osmih bo darovana v cerkvi Marije Vnebovzete sv. maša za pokojnim Joseph Sajovic. Sorodniki in prijatelji so vabljeni.

Pozor, vozniki avtov

Danes je zadnji dan, ko si še lahko nabavite vozišča dovoljenja. Kdor v sredo ne bo imel nove licence, bo moral občutiti kaznen, svari policija.

Na operacijo

Mrs. Margaret Jarc iz 7009 Hecker Ave. se je podala v Mt. Sinai bolnišnico na nevarno operacijo. Želim jo, da bi vse srečno prestala.

Revolta proti Nemcem se vedno bolj razširja

Rusi poročajo, da so razbili dve romunski brigadi v bojih na južni fronti

Moskva, 29. sept. — Poveljstvo ruske armade naznanja, da so Rusi razbili v silnih bojih v južni Ukrajini dve romunski brigadi. Romunci so pustili na bojišču 2.500 mrtvih, dočim so Rusi zajeli 300 romunskih častnikov in mož ter mnogo bojnega materiala.

Rusi tudi poročajo o nadaljnjih vročih bojih pri Leningradu. Na centralni fronti (pred Moskvjo) so Rusi še vedno v ofenzivi. Branitelji Leningrada niso popustili niti za las. Na centralni fronti so Rusi iztrgali Nemcem iz rok nadaljnjih 10 vasi od Jelne do Smolenska.

Nemci se z vso silo zaganjajo na Krim, katerega posest obvladuje Črno morje, toda vse napade so dozdaj Rusi srečno odbili.

BRCA MU JE VRNILA LEP DENAR

Perth, Avstralija. — Iskalec zlata, Thomas Starr, se je opetovano spodtaknil ob kamen, ki je štrlel iz zemlje pri njegovi kempu. To mu je bilo že preveč, pa je kamen oni dan krepko brenil. Brca je kamen izruvala in v pesku pod njim je našel Tomaž za \$878.00 zlata.

Sinko je!

Pri družini Mr. in Mrs. John Trampe, 1097 E. 64. St., se je ustavila teta štokljica in jim pustila krepkega sinčka. Materi no deklisko ime je bilo Molly Fortuna. Mati in dete se dobro počutita v Mount Sinai bolnišnici. Tako je Mrs. Trampe postala še petič stara mati. Naše čestitke vsem skupaj!

Pogreb Pauline Tomšič

Pogreb pokojne Pauline Tomšič bo v sredo ob desetih dopoldne iz Svetkovega pogrebnega zavoda na Highland park pokopališče.

Prispevki za Lauschetovo kampanjo

Prvi del kampanje je končan in še danes se bo videlo, kako bomo uspeli. Upamo, da bo sijajna zmaga. Tukaj beležimo še nekaj imen darovalcev za kampanjo: Društvo sv. Jožefa, št. 169 KSKJ je prispevalo \$5. Mrs. Paulina Zupančič, ki vodi znano fino gostilno na 5379 St. Clair Ave. je tudi dala \$5 in pa neimenovan prijatelj \$5.

Po \$2 so prispevali: Peter Adam, 15814 Holmes Ave., neimenovan, Charles Levec, 1073 Addison Rd., Mr. in Mrs. Kobal, 18603 Muskoka Ave., Max Rolih, 1142 E. 66. St., Joe Stussek, 1184 E. 60. St.

Po \$1: Ludvig Brezar Jr., 1142 E. 66. St., neimenovan, A. Jarksetan, 3435 W. 60. St., Mary Seston, 727 E. 157. St.

Najlepša hvala vsem skupaj za njih dobre roke.

V JAVNI KNJIŽNICI BODO TEČAJI ZA POUK V ANGLEŠČINI

Daneg je vedno večja zahteva po znanju angleščine, tako pri delu, kot v vsakdanjem življenju. V javni knjižnici na 6405 Superior Ave., Norwood Branch, bo imel šolski odbor tudi letos proste tečaje za učenje angleščine. Pouk bo ob ponedeljkih, torkih, sredah in četrtek od 1 do 3 popoldne, pričnši v ponedeljek 6. oktobra. Za pouk se lahko registrirate v enem izmed gori omenjenih dnevor.

Tečaji v ponedeljek in sredo so za začetnike, ki ne znajo angleščine, ali ki ne znajo dosti pisati in brati. Tukaj se boste kmalu privadili jezika za vsakdanje potrebe.

Ob torkih in četrtek bodo pa tečaji za one, ki se želijo izpopolniti v angleščini, da bodo lahko čitali knjige, časopise, razumeli govore na radiju in v kinu.

Ti tečaji bodo jako pripravn za one moške, ki delajo ponoči, ker bodo dobili priliko, da se navadijo jezika v govoru in pisavi. Ako pa ne morete priti v šolo ob teh dnevih, povejte učiteljici Mrs. McCarthy, ki bo aranžirala kak drug način učenja za vas. Prav vesela bo, ako jo obiščete njeni stari učenci in učenke, ki so hodili k nji v šolo že prej.

Otroci so navdušeni za vojake

Winnfield, La. — Ameriški vojaki so tukaj na manevrih. Solarji ne vedo, kako bi bolj ustrezali vojakom. Snažijo jim čevlje in donašajo raznih sladkarij. Vojaki so se čudili tej naklonjenosti, dokler ni bila zadana pojasnjena. Solarji so vojakom priznali, da se jim zato tako dopadejo, ker uporabljajo njih šolsko poslopje za pisarno in tako bodo imeli otroci še en mesec počitnic.

Švedinje nočejo v Nemčijo na zborovanje

Berlin. — Švedske žene so odklonile udeležbo k mednarodnem zborovanju žensk v Berlinu, ki se bo vršilo od 7. do 12. oktobra. Povabilo so pa sprejele ženske iz Španije, Finske, Norveške, Danske, Nizozemske, Romunske, Ogrske, Bolgarije, Italije in Slovaške.

POMANJKANJE PAPIRJA V HOLANDSKI

Berlin. — S 1. oktobrom bo v Nizozemski prenehalo 53 dnevnikov izhajati radi pomanjkanja papirja. V deželi je zdaj 140 dnevnikov. Od 600 drugih revij in tednikov jih bo izhajalo samo še 130.

Dekan Demšar se oglašja

Ribniški dekan, preč. g. Viktorijan Demšar, pošilja bratu Joseph Demšarju v Cleveland karto sledeče vsebine: "Sporočam, da smo še zdravi in živi ter izražam željo, da bi se še kdaj videli na tem svetu. Žiri so v Nemčiji!"

Načelnik Twist Drill umrl

James Dillard, star 59 let, ki je bil zadnjih 18 let generalni načelnik Cleveland Twist Drill Co., je včeraj umrl. Bil je polkovnik v pokoju in je služil v prvi svetovni vojni.

Podjarmljeni narodi se upirajo nemškemu oblastem kljub vsem eksekucijam. Nemčija je postrelila več odličnih Čehov. Novi nemški oblastnik na Češkem postopa z brutalno silo.

Iz Francije, Belgije, Nizozemske, Norveške, Čehoslovaške in Jugoslavije prihajajo poročila o novih uporih in sabotaži proti nacija kljub vsem eksekucijam, ki jih izvajajo Nemci brezobzirno. Šest okrajev na Češkem je bilo postavljenih pod obsedno stanje, kar daje nemškim oblastem pravico soditi vsako akcijo proti raju z naglo vojaško sodbjo, ki je navadno smrt.

Češka vlada v pregnanstvu poroča iz Londona, da so nemške oblasti pod to odredbo ustrelile šest Čehov. Druga poročila trdijo, da jih je bilo ustreljenih celo 24. Med temi sta general Josef Bily, bivši vojaški načelnik na Češkem in general Hugo Vojti, poveljnik 7. češkega kora v Bratislavi.

Iz okupirane Francije in Belgije prihajajo poročila, da so Nemci ustrelili 20 oseb, ker je bil iztrjen vojaški vlak blizu Lille, Francija.

V Norveški vlada Nemčija z železno roko. Več kot 1000 oseb je bilo aretiranih od 10. septembra, ko je bila razglašena obsedno stanje z namenom, da se ustavi sabotaža.

Italija, kateri je bila dana naloga, da vzdržuje red v južno vzhodni Evropi, ima težave v Hrvaški. Prva večja revolta je izbruhnila z dinamitiranjem zagrebške telefonske centrale. Zagrebške oblasti so usmrtili radi tega 50 oseb. Toda to je še bolj podžgalo upornike. Ker hrvaška vlada s svojo armado ni mogla zadušiti vstaje, je italijanska armada zasedla jadransko obal z nekoliko zaledjem.

Novi nemški oblastnik na Češkem, Heydyrich, je star šele 37 let. Zamenjal je 68 let starega barona von Neuratha, ki je bil odstavljen na lastno prošnjo radi "bolehnosti." Heydyrich je znan, da zna z brutalno silo zatreti vstaje v podjarmljenih deželah. Nekaj časa je bil na Norveškem, kjer je napravil potrebne korake, da zaduši stavke in sabotažo. Potem je bil poslan na Češko, kjer se je začel širiti upor z velikim obsegom.

Želi obiskov

Poznani rojak Ignac Fortuna, stanujoč na 15717 Holmes Ave., je že več časa bolan in bi rad videl, da bi ga prijatelji in znanci obiskali.

Za informacije!

Oba demokratska glavna stanja, 6724 St. Clair Ave. in 16721 Waterloo Rd. bosta danes ves dan odprta. Kdor bi želel kakih informacij glede volitev, naj se zgleda tam.

Kdaj lahko volite

Volivne kočice bodo danes odprte v Clevelandu od 6:30 zjutraj do 6:30. Našim rojakom toplo priporočamo, da gredo volit zgodaj, da bodo tako napravili zvečer prostor onim, ki čez dan delajo in morejo voliti šele zvečer. Kdor bo pri volivni koči ob 6:30 bo lahko volil, ne glede na to, kako dolga je vrsta čakajočih.

ITALIJANI IZGANJAJO NAŠE LJUDI IZ HIŠ, DA IMAJO SAMI PROSTOR

Naš naročnik v Clevelandu je dobil iz doma sledeče pismo: "Preljubi ata! Pišem Vam par vrstic, da boste vedeli, da smo še živi in zdravi. To je že drugo pismo, ki ga Vam pišem in ne vem, če ste jih prejeli. Mama so bili že napisali pismo, pa so italijanske oblasti naznanile, da ne gredo pisma več v inozemstvo. Zdad pa pravijo, da se zopet lahko piše.

Doma na Vašem domu so gostilno vzeli. Tam so se zdaj naselili italijanski orožniki, domači morajo biti pa v malem koncu hiše. Pepca nas je obiskala s svojim sinčkom, kar je zelo težavno, ker je pod Hrvaško in morava čez dve meji, hrvaško in nemško, k nam, ki smo pa pod Italijo." (Imena odposilatelja kot pisca moramo iz važnih razlogov zamočati).

GLASBENA MATICA

PODA OPERO
"Cigan baron"

5. OKTOBRA

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER6117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po razpisnem: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$7.00.
Posamezna številka, 3c

SUBSCRIPTION RATES:

United States and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U. S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carrier \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$7.00 per year.
Single copies, 3c

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1878.

83 No. 228 Tue., Sept. 30, 1941

Lauschetu prisojajo zmago

Politikarji, ki znajo presoditi iz raznih znamenj, kako bodo volitve izpadle, napovedujejo, da bo nominiran z največjim številom glasov Frank J. Lausche. Drugi za njim bo sedanjí župan Blythin, za tretje mesto pa niso še sigurni, če ga bo dobil Arthur Day ali Martin Sweeney. Lauschetu prisojajo najmanj 15,000 večine.

Dayev glavni stan je pa trdno prepričan, da bo Day nominiran nad Blythinom. To računajo iz tega, ker da Blythin ne uživa mnogo zaupanja pri mestnih delavcih in niti v policijskem in ognjenem oddelku. Toda Blythinov glavni stan je prepričan o zmagi.

Politikarji napovedujejo za danes jako slabo udeležbo pri volitvah. Pravijo, da bo šlo komaj od 150,000 do 190,000 volivcev na volišče. Demokrati so pa bolj optimistični in trdijo, da bo oddanih najmanj 250,000 glasov. To sodijo iz tega, ker vlada po mestu veliko zanimanje za izvolitev sodnika Lausche in pa vsled lepega sporazuma med demokrati.

Pred dvema letoma je bila jako slaba udeležba pri primarnih volitvah, ko se je odzvalo komaj 195,000 volivcev. Toda letos je pa nadaljnjih 100,000 novih volivcev, iz česar sklepajo demokrati, da bo letos večja udeležba pri volitvah.

Vseh registriranih volivcev v Clevelandu je danes 440,000 in najmanj 50 odstotkov od teh jih pričakujejo na volišče. V splošnem se ljudje ne zanimajo letos za volitve prvič radi zaposlenosti v tovarnah in drugič so precej ravnodušni glede kandidatov. Edini Lausche je užgal meščane, da bodo šli volit zanj, predvsem pa Slovenci in druge slovanske narodnosti. To je, kar bo dalo Lauschetu večje število glasov nad drugimi kandidati.

Sweeney kandidira samo z napadi na časopise, napadi na Anglijo in pa napadi na Rooseveltovo inozemsko politiko. Seveda, njegova glavna platforma pa obstoji na obljubah za "bingo." Toda Sweeney nima toliko pristašev za seboj kot jih je imel leta 1933, ko je kandidiral proti Ray T. Millerju.

Republikanci so tudi razdvojeni. Ena stran dela za Blythina, druga pa za Daya. Blythin je mnogo izgubil, ker stoji za njim vodja George Bender, kateri je zelo zasvožen. Bender, ki je republikanski vodja v okraju Cuyahoga, nima niti toliko moči, da bi mogel dobiti vredne vodje za Blythina. Vardni vodje so povedali svojim precinktnim načelnikom, da lahko agitirajo za kogar hočejo.

Ako bosta nominirana Lausche in Blythin, se bo vnela med njima tekma za Sweeneyeve in Dayeve glasove pri glavnih volitvah. Nekateri trdijo, da bosta oba, Sweeney in Day delala za poraz Lausche radi njegovega preganjanja raketirjev in hazardnih igralnic. Ravno radi tega smo ponovno in ponovno poudarjali, da bo potreboval Lausche vsak slovenski glas, če mu hočemo priboriti zmago.

Da se ne pozabi...

Čeprav je Italija obljubovala vpoštovati narodnostne manjšine v svojih mejah, pa je par mesecev po sklenjenem premirju vse svoje obljube pozabila. Ne samo, da je zahtevala zase ves teritorij, ki ji je bil dan po londonskem paktu, ampak je začela zahtevati zase tudi Reko in sicer iz razloga, ker se je na vzhodni jadranski obali ustvarila nova jugoslovanska država.

Zastoj je poskušal predsednik Wilson najti kako pot, ki bi ne bila v nasprotju z njegovimi razglašenimi principi. Zastoj sta poskušali tudi Anglija in Francija vplivati na Italijo, da bi odnehala od svojih zahtev. Na 12. novembra 1920 je bila podpisana od zastopnikov Italije in Jugoslavije takozvana rapalska pogodba. V tej pogodbi se je uradno dalo Italiji vso Juljsko Krajino, kot opisano v teh člankih poprej, mesto Zadar z otočjem Lastovo in Pelagruž. Reka je bila proglašena samostojnim z okoli 20 štirjaškimi kilometri ozemlja.

Toda italijanski pesnik D'Annunzio, ki je bil zasedel Reko, ni hotel priznati rapalske pogodbe in se je protivil s svojimi legijonarji zapustiti Reko. Italija je bila prisiljena rabiti vojaško silo ter je postavila Reko pod oblast Italije. Postavno izvoljena vlada v Reki pod predsedstvom Zanella je bila leta 1922 strmoglavljena po fašistih in vlada izročena fašistu Depoli. Ko je ta odstopil, je prevzel vlado general Giardino in Reka je od tega časa pod italijansko oblastjo.

Na podlagi mirovne pogodbe z leta 1919 je Jugoslavija do pice natančno upoštevala pravice narodnih manjšin v svojih mejah, dačim ni Italija priznala 600,000 Jugoslovanom v Juljski Krajini nobenih pravic. Tako je dala rapalska pogodba Italijanom v Dalmaciji popolno svobodo jezika in vere. Za svoje otroke so si smeli Italijani graditi lastne šole z italijanskimi učnimi močmi. Italijani so smeli svobodno trgovati. Prepovedano jim je bilo edino odvetništvo in notarstvo, toda 12. avgusta 1924 jim je Jugoslavija dovolila tudi to, čeprav so bili italijanski državljani. Edino notarskih poslov niso smeli izvrševati, toda so pa lahko zahtevali od javnih notarjev, da so jim delali listine v italijanskem jeziku. Z eno besedo: Italijani v Jugoslaviji so imeli primeroma več pravic in svobodščin kot jugoslovanski državljani.

BESEDA IZ NARODA

Prispevki za Lauschetovo kampanjo

"23d Ward Citizens Committee to elect Lausche Mayor" sporoča imena sledečih ki so prispevali v Lauschetov kampanjski fond:

Po \$5.00: Mrs. Mary Makovec, ki vodi slaščičarno v Slovenskem narodnem domu, društvo Jutranga Zarja št. 137 A. B. Z. in neimenovana; Mrs. F. Mačecol in Mrs. Cecilija Skrbec ste šle na delo in pri prijateljih ter znancih ste nabrale:

Po \$3.00: Anton Znidarsič, ki vodi mlekarstvo na 1166 E. 60. St., Anton Gobec 5911 Prosser Ave. in Mollie Nausek, 5705 Bonna Ave.;

Po \$2.00: John Novak, 1180 E. 60th St., Jenine Zajc, 5818 Bona Ave., Frank Skerl, 1224 E. 61 St., Anton Orehek, 1264 E. 59 St., Simon Bizjak, 1262 E. 58 St., Frank Abram, 1273 E. 58th St., Anna Lavrich, 1117 E. 59th St.

Po \$1.00: Frances Mihelcic, 1150 E. 61 St., Frances Macerol, 1152 E. 61 St., Frank Gran, 1174 E. 60 St., Frank Petkovšek, 1168 E. 60 St., Nick Tome, 5815 Bonna Ave., Louis Cancola, 6716 Edna Ave., Edw. Zak, 6901 Bonna Ave., Stanley Duche, 5907 Bonna Ave., Frances Svigel, 5818 Bonna Ave., Anton Znidarsic, 5814 Bonna Ave., J. Smole, 5806 Bonna Ave., Joe Tomazin, 5700 Bonna Ave., B. Pasenel, 1401 E. 55 St., John Dejak, 1413 E. 55 St., L. Gornick, 5915 Prosser Ave., Louis Castello, 5714 Bonna Ave., Fr. Svigel, 5818 Prosser Ave., John Petrincic, 1250 E. 58 St., Frank Erbenzik, 1256 E. 58 St., Julia Molinski, 1152 E. 61 St., Maema Mihelich, 1152 E. 61 St., Jennie Keržič, 1150 E. 61 St.

Izredno dobro srečo sta imela Mrs. Marion Kuhar in Mr. Simončič, ko sta nabirala prispevke med prijatelji in domačini.

Darovali so po \$5.00: Oražem in Novak družini, John Dolenc, 1134 Addison Rd., Leo Zupancic, 1140 E. 67 St., Louis Spehek, 1120 E. 67 St., Frank Primožič, 1105 E. 66 St.; po \$4.00: Joseph Prince, 6617 Bliss Ave.; po \$3.00: Joseph Kozelj, 6304 Carl Ave., Anton Urbančič, 6308 Carl Ave., Kazimir Znidarsic, 398 E. 148 St., in John Znidarsič, 6617 Schaeffer Ave.; po \$2.00: Frank Zalokar, 6412 Carl Ave., Anton Gradisar, 1139 Addison Rd., Mr. Rogel, 1103 Addison Rd., John Rožič, 1091 Addison Rd., John Turk, 1055 Addison Rd., Frank Zobec, Sr., 1114 E. 66 St., neimenovan, Mr. in Mrs. Lube, 6618 Bliss Ave., Joseph Baskovic, 6614 Bliss Ave., Mrs. Sepec, 6617 Bliss Ave., Marko Mrhar, 1127 E. 66 St., Lawrence Hrovatin, 1121 E. 66 St., Mary Strauss, 6525 Schaeffer Ave. in Frank Skully, 1087 Addison Rd.

Po \$1.00: Walter Buckley, 6412 Carl Ave., Jos. Zalokar, 6404 Carl Ave., Anton Skrabec, 6325 Carl Ave., Mr. in Mrs. Hočevar st., 6322 Carl Ave., Mr. in Mrs. Schuster, 6218 Carl Ave., Frank Matjassic, 6203 Carl Ave., Frank Potnik, 6219 Carl Ave., Louis Kosmac, 6219 Carl Ave., Mrs. Cimperman, 6307 Carl Ave., Louis Mole, 6404 Carl Ave., Frances Kosic, 1095 Addison Rd., Joseph Zack, 1083 Addison Rd., Mrs. J. Muchitz, 1081 Addison Rd., Nick Habjan, 1063 Addison Rd., Anton Kostelic, 1059 Addison Rd., Mrs. Levstig, 1059 Addison Rd., Mr. in Mrs. Kerne, 1059 Addison Rd., Mr. Sedmak, 6506 St. Clair Ave., neimenovan, Venc Kaucic, 1066 E. 66 St., Josip Sapp, 1082 E. 66 St., Mr. in Mrs. Jack Cebul, 1082 E. 66 St., Mrs. Vovk,

1086 E. 66 St., Frank Starin, 1090 E. 66 St., Frank Urbina, 6521 Schaeffer Ave., Louis Schuster, 6531 Schaeffer Ave., Joseph Pajk, 6609 Schaeffer Ave., Mary Sbacnik, 6612 Schaeffer Ave., Mr. in Mrs. Homovec, 6617 Schaeffer Ave., John Podrazay, 6707 Schaeffer Ave., Andy Turkman, 6711 Schaeffer Ave., Anton Wahcic, 6710 Bliss Ave., Joseph Poglay, 6628 Bliss Ave., John Ivancic, Lorain, O., Mrs. Pavlin, 6622 Bliss Ave., Rudy Sarajog, 6602 Bliss Ave., Mrs. Hočevar, 6602 Bliss Ave., Stanley Urbic, 6604 Bliss Ave., Mrs. Knafele, 1141 E. 66 St., Mrs. Ivanka Tonejc, 6600 Bliss Ave., Frank Benigar, 1141 E. 66 St., Mrs. Prijatelj, 1137 E. 66 St., Louis Dular, 1121 E. 66 St., Mrs. Marjeta Ahlin, 1077 E. 66 St., Toni Perusek, 1077 E. 66 St., Frank Terdan, 1545 E. 65 St., John Hudeklin, 1065 E. 66 St., Frances Turk, 1102 E. 66 St., Joseph Petric, 1124 E. 66 St., Joseph Grozde, 1129 Addison Rd., Joseph Sternad, 1106 E. 67 St., Albert Zivoder, 1068 E. 67 St., Frank Zivoder, 1068 E. 67 St., John Pucelj, 1060 E. 67 St., Pucelj Joseph, 1060 E. 67 St., Mrs. Snajder, 1050 E. 67 St., Prijatelj, Joseph Hribar, 1031 E. 71 St., Mr. in Mrs. Zugel, 6308 Carl Ave.

Darovalcem kakor tudi nabiralcem izrekam v imenu od bora prisrečna hvala! Pozdrav! Joseph Okorn, tajnik.

Domovina plaka

Chicago, Ill. — Pod kopitom trdega, brezsrčnega diktatorstva Nemčije in Italije, plaka in umira, Jugoslavija. Kot je vsem znano, pri vsaki sili in premoči, trpi največ tisti, kateri je šibkejši in to je v bivši Jugoslaviji — Slovenija. Ker Slovenija meji na bivšo Avstrijo, oziroma Nemčijo, je razumljivo, da bo Hitler poskusil čimprej ponemčiti vse Slovence in to seveda z silo in krivico. Prav lahko razumemo, zakaj pošilja vsaki dan na stotine Slovencev v tujino in jih izpostavlja počasnemu umiranju. Ako nočeš ali ne moreš postati čez noč Nemec, te velika Nemčija ne potrebuje in zapisan si poginu.

To je nemški načrt glede slovenskega naroda, katerega z vso naglico in krutostjo Nemci izvršujejo. Del Slovenije, ki je prišla pod Italijo, je seveda zapisan isti usodi, namreč smrti, katere bo prišla mogoče nekoliko pozneje, ki bo pa ravno tako žalostna pod peto Mussolinija, kot ostali del Slovenije pod Hitlerjem. Kaj si zakrivila uboga Jugoslavija in ti nesrečna Slovenija, da te teptajo in zatirajo?

Tako in podobno se vprašujemo Jugoslovani v Ameriki in posebno mi Slovenci si večkrat stavimo to vprašanje. Meni se zdi, da je odgovor in to v veliki meri upravičen ta: Domovina, ti plačuješ za narodni greh, katerega ti nisi storila, pač pa so ga storili tvoji voditelji. Od ustanovitve Jugoslavije pa do meseca aprila, ko jo je zadel žalostna usoda, ni bilo nikdar iskrenega bratstva med Srbi, Hrvati in Slovenci. Vprašanje nastane, kje je vzrok, da ni prišlo do pravega bratstva? Preprosto ljudstvo bi se bilo v dobi preko 20 let zedinilo v enoto, ki bi ne bila poznala veliko razlike med tremi brati. Da do tega ni prišlo, so krivi voditelji, kateri so kovali iz nezadovoljstva naroda svoj politični kapital in ščuvali Srbe proti Hrvatim in Slovincem in seveda tudi obratno.

Dobro je znano, da izmed

treh bratov je bil Janez, kateri je največ plačeval in najmanj prejemal. Godilo se je več krivic, katere kljub vednim protestom od strani naroda, voditelji niso hoteli slišati in popraviti. Gotovo, da je pri vsem tem igrala veliko vlogo nemška in italijanska propaganda in denar, tako, da ob času težke preizkušnje, namesto sloge, je bil preprič med brati in to je gotovo veliko pripomoglo tujcu podjarmiti Jugoslavijo. Pravijo, da izkušnja uči; upajmo, da ta nesreča, katere je zadel domovino, bo v bodoče Jugoslovane izučila toliko, da bodo bolj bratsko razumevali potrebe in pravice drug drugega.

Tudi tukaj med ameriški Jugoslovani in Slovenci je bil storjen narodni greh od strani voditeljev, prejšnjih in sedanjih, ki so razdvojevali narod v stranke in grupe in ščuvali ljudi proti drugemu in tako res pridobili na vsako stran nekaj fanatikov, kateri so prepričani, da edino njih naziranje je pravilno. Takih ljudi sploh danes ni mogoče pridobiti za kako skupno slovensko sodelovanje.

Da imamo take ljudi med napredjaki, klerikalci, socialisti in drugimi strankami, je gotovo dejstvo, katerega vsak lahko vidi, kdor pride količkaj v dotiko z našimi ljudmi, ki so različenega prepričanja. Ta fanatičen je največja rana na telesu slovenskega naroda v Ameriki in čim preje stopijo voditelji vseh strank skupaj in poskusijo prepričati razširjenje te bolezni, tem bolje bo za narod. Ni se prepzono, da se popravil krivica, katere je bila storjena.

Voditelji, stopite na plan in priznajte, da ste vodili narod nekoliko preveč po stranskih poteh in v bodoče učite naše ljudi, da v prvi vrsti so Slovenci in šele potem pridejo stranke in prepričanja in da zaradi nazorov ni potreba nobenemu Slovincu svojega brata sovražiti.

Te napake bodo priznali in poskusili popraviti samo pravi voditelji, kateri imajo v resnici široko obzorje, ker to je gotovo, da kateri je sam "narrow minded," ne more učiti svojih učencev, da naj bodo "broad minded." Ta rak se je v letih zagrizel že zelo globoko med ameriške Slovence in treba bo voditeljem storiti zelo težko in nesebično delo, ako hočejo rešiti tukajšnje Slovence narodnega propada, kateri jim preti zaradi nesmiselnega strankarstva. Kaj je sad razdvojenosti, je gotovo najbolj razvidno tukaj v Chicagu, kjer imamo precej veliko slovensko naselbino, a kljub temu nimamo niti enega narodnega doma, kjer bi se lahko shajali vsi Slovenci.

Ali mislite, da Slovenci v Chicagu ne darujejo in da zato nimamo narodnega doma? Kaj še, naši ljudje so pripravljani darovati za vsako dobro stvar, ampak voditelji se niso mogli zediniti, ker vsaka stranka je hotela iz tega kovati svoj politični kapital. Rezultat je ta, da imamo dve mali dvorani in sicer eno nam je zgradilo članstvo po vsej Ameriki in za drugo bo pa vzel še veliko let plačevanja, predno bo slovenska. Pač žalostna slika edinstva Slovencev v Chicagu! Toda tudi tukaj lahko voditelji popravijo zmoto, ako imajo resno voljo. Domovina nas kliče kot nas je že večkrat, posebno kadar je potrebovala ameriških dolarjev, drugače je nam ameriškim Slovincem igrala domovina največkrat mačeho.

Pri ustanovah, verskih, podpornih in kulturnih, je domovina zelo malo pomagala. Največkrat je le kritizirala in sarkastično predbacivala našim urednikom njihove male slovnične napake in podobno. Upajmo, da bo tudi glede tega v bodoče boljše in da bodo tukajšnji Slovenci vpoštevani kot del domovine in to vedo, ne samo

EDINA, SAMO MOŠKA, NEPRISTRANSKA DRUŽABNA ORGANIZACIJA

Slovenska moška

zveza v Ameriki

Ustanovljena 1. januarja, 1939. Inkorporirana 13. marca, 1939 v Ohio.

Glavni sedež: BARBERTON, OHIO

ENA NOVA MODERNA ORGANIZACIJA NA DRUŽABNEM SPORTNEM IN KULTURNEM POLJU

Nobenih pristopnih stroškov. Ne potrebujete nobene zdravniške preiskave.

Pristop od 16. do 55. leta.

Za 25 centov mesečnega asesmenta, plačuje dobrostojećem članu dnevne pogrebne stroške.

Vsak Slovenec bi moral biti član te nove nepristranske organizacije

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: FRED UDOVICH, 183-22nd St. N. W., Barberton, O.
Prvi podpredsednik: ANTON RUDMAN, 719 E. 157th St., Cleveland, O.
Tajnik: VINCENT H. LAUTER, 1067 Sutherland Ave., Akron, O.
Blagajnik: JERRY ZUPC, 982 E. 207th St., Euclid, O.
Zapisnikar: JOŽE GRDINA, 6121 St. Clair Ave., Cleveland, O.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik in prvi nadzornik: JOHN LINTOL, 208-23rd St. N. W., Barberton, O.
Drugi nadzornik: CHARLES BENEVOLO, 16007 Holmes Ave., Cleveland, O.
Tretji nadzornik: NIKOLA KLASAN, 1440 E. 40th St., Cleveland, O.

FINANČNI ODBOR:

Predsednik in prvi odbornik: AUGUST F. SVETEK, 478 E. 157th St., Cleveland, O.
Drugi odbornik: FRANK MERHAR, 1015 E. 62nd St., Cleveland, O.
Tretji odbornik: JOSEPH PIŠKUR, 133 Smithsonian St., Girard, O.

Za pojasnila se obrnite na glavnega tajnika Slovenske Moške Zveze, 1067 Sutherland Ave., Akron, O.

Cenjeni člani Slovenske moške zveze

Konvencija naše zveze, ki se je vršila, 20. septembra v ardu, Ohio je odobrila nekaj zelo važnih točk. Te točke velikega pomena in če bodo pravilno vzete od našega člana, tudi jako napredna. Upam, da bo šel vsak član naše zveze na delo in razširjal idejo in namen naše napredne samoorganizacije.

Konvencija je tudi odobrila pravila tikajoča se našega dingskega oddelka, v katerega bomo sprejemali dečke od 12. leta. Torej sedaj nam je dana prilika, da pridobimo v našo mladino, ki bo s časoma prevzela tudi naša dela in organizacije in če jih bomo pravilno poučili, bodo gotovo korist in napredek naše moške organizacije Slovenske zveze.

V prihodnjih par tednih bodo tajniki podružnic potrebnosti za poslovanje mladinskega oddelka, upamo, da vsaka podružnica takoj pričela z pridobivanjem članov vski oddelku. Torej, uradniki podružnic, tukaj se vam nudi, da boste lahko pripeljali vašo podružnico na prvo mesto bo s to napredno akcijo pričelo.

V kratkem bo tudi vsaka podružnica prejela zapiski venci in upam, da ga boste prečitali na prvi redni seji podružnice, da bo lahko članstvo videlo kako harmonično in se je vršila druga redna konvencija naše zveze.

Končno pa izrekam v imenu glavnega odbora in iskreno zahvalo Girardčanom za vso gostoljubnost in pomoč ob času konvencije. Z bratskim pozdravom,

Vincent H. Lauter,

kadar bo treba pomoči. Jugoslovanska vlada, katere se nahaja v tujememstvu, je spravila na varno precej veliko kapitala. Ali bi ne bilo pravilno, da bi omenjena vlada tudi prispevala svoj del v denarju in tako podprla tukajšnje Jugoslovanske pomožne akcije, ker samo visoko donosi članki v časopisju ne bodo pomagali trpečemu ljudstvu v domovini.

Denar, ki ga kontrolira vlada, je last vseh Jugoslovanov in če je kaj iskrenosti, bi moralo vsaj nekaj tega denarja priti v blagajno pomožne akcije. Tako bo dokazano, da je resen namen vlade pomagati vsem, kateri stradajo in da ne bodo dobili same nekateri od denarja, kateri je last vseh davkoplačevalcev cele Jugoslavije.

Domovina plaka, sem naslovljen za uvod in kljub temu, da vem, da je treba hitro pomagati, je veliko mrtvilo v celi pomožni akciji. Vzroke, zakaj ne gre kot bi moralo iti, sem navedel zgoraj. Naši ljudje ne zapuajo in tudi jim ni nič zameriti, ker so že velikokrat dali, pa je malo kdaj prišlo v prave roke. Sedanjí odbor slovenske akcije je vreden popolnega zapujanja, saj vodijo to akcijo osebe, katerim smo zaupali voditi naše podporne organizacije že več desetletij in so naš denar pošteno upravljali. Ako bo ta odbor vpošteval vse stanove in se držal svojih smernic, katere si je začetil ob ustanovitvi, bo uspeh gotovo dober.

Odbor naj posluša na strogo nadstrankarski podlagi in naj ne dovoli nikomur kovati politični kapital z nabiranjem in to tukaj ali pa v tujini. Ker, ako hoče katera ali posameznik izkoreniniti nesrečo v svoje sebičnosti, to ni stranka Slovencev, ampak posameznik in ameriški Slovencev, ki bo lahko pomagalo, posluša skozi Ameriški Križ, ker le tako smo lahko gotovljeni, da bodo v tujini bili tisti, kateri so bili v domovini. Meni se vidi zelo pomembno, da si vse zgoraj navedeno enkrat povemo v skupni akciji vseh Slovencev, ki bomo lahko pomagali, ne bo nikdar pravega uspeha, in tudi ne uspeha. Slovenci, zbujmo se, nismo vse svoje moči ubogim trpečim domovini, pristanje sedaj v skupni akciji, ni zaveden Slovencev, manje Amerikancev, nastopili skupno, nas ne premagaj, ako se ne cepili, bo uspeh klavirski bil dosedaj. Voditelji, bil dosedaj. Voditelji, in v domovini pa klavirski nikom: "Odprite se vi živi, Naš rod vodite k svetlu, Na dan Slovan! Saj tako nam je slovenski mati dajala, ko nas je pestovala."

V Londonu primarno okna, ki so bila razbita njih napadit.

MIRKO BRODNIK:

Ljubezen ne umre

"Od rojstva že skoraj hodim," je mirno dejal Kačar, "pa pojdem še letos. Saj nisem iz leta."

"Kakor veš, samo da mi potem ne boš časa očitil in dolžil mene, če se boš bolj prehladil. Toliko bi bil že lahko pameten..."

Toda Kačar je ni poslušal. Šel je v svojo čumnato in odprl staro skrinjo, ki je zaškrpala, kakor bi se hotela jeziti, da sili nekdo vanjo. Vzel je svojo prazno obleko in jo položil na posteljo. Potem se je začel počasi oblačiti.

Hlapec je že davno odšel, preden je bil Kačar oblečen. Od daleč se je začulo prvo vabljenje iz cerkve, ko je spet stopil v izbo.

Zena je spet sedela pri peči in mrtvo gledala predse.

"Kaj se držiš?" ji je rekel nekoliko prijazneje, kakor bi se bil hotel pobotati z njo.

"O, nič, samo neumno se mi zdi, da siliš v ta metež. Saj sam ne veš, kako je zunaj."

"Se hujše je že bilo, pa sem šel k polnočnici. In še ti si šla..."

"Je že res, toda takrat sva bila oba zdrava."

"Saj nisem tako hudo bolan... in daleč tudi ni," jo je skušal Kačar pomiriti.

"Naredi kakor hočeš," mu je dejala, da bi končala pogovor.

Kačar je skomignil z rameni, kakor ne bi bil vedel, kaj naj reče, potem pa je stopil v vežo in odklenil hišna vrata. Veter mu je vrgel v obraz vrtnice snežink in skoraj sapo mu je vzele.

Počasi je krenil stari Kačar po cesti. Komaj da se je poznalo, kod drži, kajti snega je naneslo od popoldneva skoraj pol metra, in še zmerom se je vsipal nov. Hladen veter, ki ga je nanašal, je rezal do kosti. Kačar je kar drgetal od mraza.

"Saj bo takoj dobro," je dejal samemu sebi. "Samo navedi se moram..."

Njegova hiša je stala nekoliko stran od vasi, zato ni srečal žive duše. Pa tudi zgodaj je še bilo. Kar neumno se mu je zadelo, da je šel tako rano od doma, saj ni bil pred mašo namenjen v gostilno.

"Potem pojdem na kozarec," si je rekel. "Toda kaj naj počnem zdaj? Do cerkve ni niti pol ure, pa je komaj enajst. Ali naj pol ure prezebam v klopi?"

"Pa pojdem malo naokoli," si je rekel. "Saj me že dolgo ni prepihalo. Morda bo potem kaj bolje..."

Začutil je spet, da ni prav trden v nogah, toda iz tega si ni delal skrbi. Spomnil se je, kako mu je nekoč oče pripovedoval... Bolan je bil. Vročica ga je kuhala in sam je ležal v čumnati. Pa ga je v vročici prišlo, da je ves zmešan skočil iz postelje, se samo za silo oblekel

in zbežal od doma v sneg. Vso noč se je potikal naokoli, drugo jutro pa so ga našli nekje daleč v gozdu. Bledlo se mu je. Prinesli so ga domov in ga dali v posteljo. Bali so se zanj, toda zgodil se je čudež. Naslednji dan je bil zdrav kakor riba v vodi.

"Da, takle veter zaleže za pet zdravnikov," si je dejal Kačar in nekoliko ustavil korak.

Noga mu je zagazila v celo, da se je do pasu vdrl v sneg.

"Lej ga spaka," si je rekel. "Malo moram pa le paziti."

Izkopal se je, čeprav s težavo in šel počasi dalje. Temno je bilo kakor v rogu. Sneg je postajal sicer redkejši, toda brlo je čedalje hujše.

"Uf, kje se je le vzel ta veter. Siten je kakor obadi poleti," je zagodrnjal Kačar.

Toda počasi se mu je zazdelo, da je mraz ponehal. Samo noga so mu postajale tako težke, da jih je komaj premikal.

"Ali sem res že tako betežen?" se je v strahu povprašal. "Če pojde tako dalje, do polnoči ne bom prišel do cerkve. Pa sem se bal, kaj bom pol ure počel! Ti spak, ti!"

Nekje v daljavi je videl odsev svetlobe. S sosedskega griča so menda hiteli kmetje k polnočnici, in s plamenicami so si razsvetljevali pot. Nekajkrat je zakričal, toda glas se mu je izgubil v burji.

"Tudi jaz bi bil lahko vzel kaj s seboj," si je dejal.

Čedalje bolj mu je legala utrujenost v noge. Komaj se je še pomikal dalje, pot pa je bila dolga, strašno dolga. Ali je bo ob tem slabem vremenu zmogel?

"Bom!" si je dejal in skušal pospešiti korake.

Nekaj časa je šlo, toda ne dolgo. Sama trdna volja ne pomaga, če ni moči. Čedalje hujše mu je postajalo. Tako slaboten je bil, da ga je veter zanašal in nekajkrat je le malo manjkalo, da se ni zvalil v sneg.

Z drhtečimi rokami se je še bolj zavil v suknjo. Potem je za trenutek obstal.

Ali je še daleč? Ali ne bo že kmalu zagledal od daleč domače cerkve ali pa vsaj zaslišal zvonjenja?

Prisluhnil je. Ničesar ni čul. Tudi videlo se ni nič. Zdalj mu je bilo že žal, da je šel sam od doma in da je sploh šel.

"Mari bi bil poslušal staro in sedel doma za pečjo," mu je rekel njegov drugi jaz. "Treba ti je strašiti v takem vremenu z boleznijo po svetu."

"K polnočnici pa človek le mora iti," je miril samega sebe in se prepričeval.

Zdalj je veter malo odjenjal. Pogledal je okoli sebe. Tedaj ga je zazeblo do kosti. Saj ne hodi prav. Zgrešil je pravo pot in zavil navkreber proti gozdu. Kako se je le to moglo zgoditi? Tako dobro je poznal pot, pa se mu je primerilo kaj takega. Ali je res že tako star in tako neroden?

"Hitro se moram obrniti," si je dejal. "Vreme ni takšno, da bi se človek mogel in smel obrniti. In kar domov pojdem..."

Rečeno, storjeno. Obrnil se je in se začel pomikati s hriba navzdol. Kolena so mu klecala in nekajkrat bi ga bilo skoraj vrglo naprej. Vse ga je bolelo, toda stisnil je zobe in šel dalje. Počasi, tako počasi, da je kar obupaval, kdaj bo na pravi poti.

Kako se je pot vlekla. Ni je hotelo biti konec. Ali je res tako dolga? Stari Kačar je začutil, da mu bo zdaj zdalj zmanjkalo moči. Kaj bo potem? Kaj?

Zgrozil se je ob tej misli in zvrtnilo se mu je v glavi.

"Malo moram počiti," si je rekel. "Preveč se želim."

"Ne, ne smeš," mu je šepeetal drugi jaz. "Ali ne veš, kako je to nevarno? Zaspal boš v snegu in nič več te ne bo moglo rešiti. Koliko jih je že tako končalo! Drugo jutro so jih dobili mrtve..."

Da, Kačar je to dobro vedel, toda ni si mogel pomagati. Noga mu ni hotela iti dalje. Sama od sebe se mu je ustavila. Nekaj ga je prisililo, da se je moral spustiti v sneg. Ko je že sedel v njem, ga je razgrebel. Z drhtečimi rokami si je izkopal v njem zavetje in se potem še tesneje zavil v suknjo. Zdalj ga je prevzelo nekaj kakor prijetno olajšanje. Noge so mu bile mrtve. Niti čutil jih skoraj ni. Čutil je samo toploto, ki je prihajala iz njih in se mu razlivala po vsem telesu.

"Dolgo ne smem tako ostati," si je šepnil ves utrujen. "In paziti moram, da ne zaspiš."

Nekaj časa je čepel v snegu, nencal z nogami in si otiral oči, da ne bi zadremal. Potem se je odločil:

"Zdalj pa moram vstati. Dovolj sem že počival."

Vzpel se je kvišku in hotel stopiti na noge, toda odpovedale so mu službo. Kakor izpodsekano drevo se je zvalil nazaj v sneg. Med padcem ga je zasulo in ga zasukalo, da se je obrnil in priletel na obraz v sneg. Polna usta ga je imel. Toliko, da se ni zadržal.

Kaj zdaj? Kaj zdaj? To so mu tolkle misli po sencih. Ali je res obsojen, da bo moral ostati tu in zmrzniti?

Spet se ga je polotila vročica. Negibno je ležal v snegu. Tedaj se mu je iznenada zazdelo, da ni sredi poti, ampak doma za pečjo. Vsa izba je razsvetljena. Žena sedi za mizo in plete, on pa se greje in tako prijetno mu je. In žena ima pred sabo na mizi pismo. Kačar ve, da je Marijino. Da, Marija je pisala, la bo prišla nocoj, na sveti večer. Samo njo še oba čakata.

Počasi biže ura na zidu. Četrta četrtja. Kačar in Kačarica čakata, strmita proti vratom. Tedaj se iznenada začuje za njimi smeh. Odpro se na steklo in na pragu stoji Marija. Vesela je, vsa žari. In ključke mater in očeta...

Blaženo se smehlja Kačar. Ne sluti v vročici, da ni za pečjo, ampak v snegu. In da je komaj dobrih dvajset metrov pod njim cesta, po kateri hite poslednji zapozneli vaščani k polnočnici...

Tudi Kačarjev hlapec se je zelo čudil, ko ni videl svojega gospodarja pri polnočnici, ko je vendar vedel, da pride. In hlapec je vedel, da drži Kačar vselej besedo. Izprva je bil nekoliko v strahu, potem pa si je mislil:

"Bolan je, pa ga je ona zadržala doma. Saj je to bolje. Bog ve, kako bi se bil moral truditi, da bi prišel v tem vremenu do cerkve. Bom pa jaz pomolil zanj. Oče naš..."

Zatopljen v svoje misli hlapec kar ni vedel, kdaj je bilo polnočnice konec. Tako hitro je minila. Ko se je zdramil, so že poslednji vaščani zapuščali cerkev.

Na cerkvenem pragu je dobil sosedskega hlapca.

"Kaj pa ti je, Miha?" ga je povprašal ta.

"Kaj naj bo?" je hlapec odvrnil. "Zebe me, če pomislim, kako daleč imam do doma, je pa še hujše. In zmerom nanaša sneg, kakor bi nas mislilo čisto zasuti. Gospodar je bil pametnejši. Rajši je ostal doma."

"Ali ne bi šla na kozarec, da se malo pogrejeva?"

"Saj sem bil že pred mašo," je dejal Miha. "Tako polno je bilo, da sem komaj dobil prostor."

"Pa pojdiva še malo tja. Škodovalo nama ne bo."

Miha se je pomisljal. Ali naj gre? Bolje je, da se odpravi čim prej domov. Razen tega pa je bil precej stiskav in se mu je zdelo škoda denarja. Rekel je, da nima ničesar s seboj.

"O, saj te jaz vabim," je odvrnil sosedom hlapec in ga prijel pod roko. "Kar lepo pojdi. Potem pa se vrneva skupaj. Bo krajša pot, ko bova dva."

Zdalj se Miha ni nič več branil. Šla sta v gostilno, kjer sta naročila pol litra vina. Potem sta iznenada odkrila, da ste še zmerom žejna in nova steklenica je prišla na mizo. In potem še ena. Nazadnje sta bila že tako okrogla, da sta zaspala za mizo.

Okoli štirih zjutraj je začel poditi krčmar ljudi domov. Zunaj je še zmerom snežilo. Ko je videl oba hlapca, ki spita v kotu, ju je pustil pri miru. Misli si je:

"Ta dva sta daleč doma in vina sta se nabrala, da bi ute-

gnila v temi kam zaiti. Bolje je, da ostaneta do dneva tu. Na poti tako nista nikomur. Kaj bi ju zdaj podil v noč!"

In tako sta se Miha in njegov tovariš zbudila šele, ko se je začel delati dan. V zgodnjega dopoldneva je prišel Miha domov.

Tu je bila velika zmeda. Ko ga je Kačarica zagledala, je planila k njemu:

"Kje je moj mož? Ali ga nisi privedel domov?"

Miha se je začudil:

"Ali ni ostal doma? Tako sem mislil... Pri polnočnici ga ni bilo..."

Kačarica je kriknila. To, kar je prej samo slutila, česar se je bala, se je uresničilo. Vedela je, kaj se je moralo zgoditi njene-mu možu.

Planila je v jok.

"In rekla sem mu, naj ostane doma in naj ne hodi k polnočnici! Pa je moral iti. Bog ve, kam je zabredel, kje je zmrznil. Joj, da mora pasti vsaka nesreča nad mene..."

Tako je tožila in ni je bilo mogoče potolažiti. Miha ni vedel, kaj naj stori. Potem se je odločil, šel do soseda, povedal, kaj se je najbrž zgodilo in prosil, naj pošljejo koga na vas, da bodo Kačarja poiskali.

Okoli poldneva je bilo, ko so prinesli na Kačarjevo posteljo, da so gospodarja in Mrtvega, otrplega seveda, je bilo od kraja, kjer so bili, bliže do cerkve kakor doma, so ga nesli v mrtvačo.

(Dalje prihodnjič)

Denarne pošiljatve v staro domovino

American Express Company nas obvešča, da lahko sedaj, potem njenih vez, pošiljamo denar v Ljubljano in one kraje, ki so od Italijanov zasedeni. enkrat sprejemamo le brzojavna naročila v dolžini jih, toda denar bode izplačan v lirah.

V kraje, ki so bili pred sedanjo vojno pod Italijansko nadležnostjo, pošiljamo denar v lirah in tudi to po kabelu.

Kdor se torej hoče poslužiti te prilike, da pomaga svojim v stari domovini, naj se obrne na:

August Kollander Co.
6419 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, OHIO

Kollander tudi izdeluje prošnje za državljanske papirje in opravlja notarske posle. Ako ste v dvomu kako pravilno nasloviti pismo, stari kraj se obrnite na Kollanderja za pojasnila.

Naznanilo zemljiškim posestnikom v mestu Euclidu

Župan in Council imajo \$500,000.00, ki spada vsak lastnik zemljišča plačuje distriktni davak na kanalizacijo in vsak lastnik zemljišča ima dobiti po čilo od tega.

Davek je prevelik, toda naš župan in mestna nica ga ne marata popraviti.

Županovi prijatelji so dobili svoje povračilo. pa vi ne? Udeležite se prihodnje seje mestne zbornice v pondeljek, 6. oktobra in vsake seje, dokler ne bo začel z akcijo. Ne zadovoljite se z obljubami. V šajte svojega councilmana, zakaj nimate vi tistih nosti kot drugi.

GEORGE R. HAMILTON

802 Marshall Building,
Cleveland, Ohio.
CHerry 3948

NAZNANILO IN ZAHVALA

Globoko potrti naznanjamo sorodnikom in prijateljem vest, da je previdena s tolažili svete vere za vedno preminila ljubljena soproga, mama in hčerka.

Angela Dvornina
rojena KOMIN

Pokojna je preminila dne 1. avgusta, 1941 ter bila pokopana iz Josip Zetove pogrebne kapele po opravljenih zadušnih obredih v cerkvi Marije Vnebovzete na Holmes Ave. na Kalvarijo, lišče dne 5. avgusta. Pokojna je bila članica društva, Danica 11 SDZ. Poleg močno žalujote soproga in hčerke zapuščala starše in sestro Louise, poročeno Benjamin.

V hvaležnosti se želimo najlepše zahvaliti vsem onim, ki so dali svoje prispevke za oprejanje pokojne. V hvali vsem onim, ki so prišli pokojno kropiti, so pri nas tolažili ali jo spremljali na pokopališče k večnemu počitku. Hvala vsem za vse, kar so nam dobrega stregli.

Draga soproga, ljubljena mama in nezahvalna hčerka. Žalosti položili smo Tvoje telo k večnemu počitku, kjer se bodeš počivati v miru. Ob svežem grobu kleči sad Tvojega telesa brez mamic in ključ Tvoje sladke ime. Tudi soproga, stari in stra jado tugujejo nad bridko izgubo. Močno žalostni smo "Spojil se v Bogu do svidenja nad zvezdami!"

Zalujoci ostali:

FRED DWORNING, soproga.
LINDY LOUISE, hčerka.
FRANK IN LOUISE KOMIN, starši.

Cleveland, O., 29. septembra, 1941.

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jamči
Vam in Vašim Otrokom

**KRANJSKO-SLOVENSKA
KATOLIŠKA JEDNOTA**

Najstarejša slovenska podpornica organizacija
v Ameriki... Posluje že 47. leto

Članstvo 37,000 Premoženje \$4,500,000

Solventnost K. S. K. Jednote znaša 125.19%

Če hočeš dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši, poštini in nadsolventni podporni organizaciji.

KRANJSKO-SLOVENSKI KATOLIŠKI JEDNOTI

kjer se lahko zavaruješ za smrtnine, razne poškodbe, operacije, proti boleznim in onemoglosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod svoje okrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejšo vrsto certifikate sedanje dobe od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vdov in sirot. Če se nisi član ali članica te močnega in bogate katoliške podporne organizacije, potrdi se in pristopi takoj.

Za pojasnila o zavarovanju in za vse druge podrobnosti se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društev K. S. K. Jednote, ali pa na:

GLAVNI URAD
351-353 No. Chicago St. Joliet, Ill.

PREPARE YOUR Heating System NOW!

New Furnaces for Coal, Gas,
Oil, Hot water or Steam
Resetting \$12.00
Cleaning \$4.00
Air Conditioning, Tinning
and Roofing
Carpenter work, Complete
Remodelling
EASY MONTHLY
PAYMENTS

**MASON
HEATING CO.**
1193 ADDISON RD.
ENdicott 0487